

SLOVENSKÝ FUTBALOVÝ ZVÄZ

Stratégia prevencie obťažovania a sexuálneho obťažovania vo futbale v rámci pôsobnosti SFZ

Jún 2024

Preambula

SFZ sa zaväzuje vytvárať pre svojich zamestnancov, členov, funkcionárov, trénerky/trénerov a hráčky/hráčov bezpečné prostredie bez obťažovania, v ktorom sa so všetkými osobami zapojenými do futbalu zaobchádza s rešpektom a dôstojne. SFZ bude uplatňovať postupy na predchádzanie akejkoľvek forme obťažovania tým, že:

- zabezpečí, aby sa s touto stratégiou oboznámili všetci zamestnanci, členovia, trénerky/tréneri, funkcionári, hráčky/hráči a všetky osoby zapojené do futbalu,
- zabezpečí rýchle, primerané a spravodlivé opatrenia v prípade akýchkoľvek prijatých sťažností,
- rozšíri kompetencie a náplň práce FSR manažéra zodpovedného za Safeguarding policy, ktorý bude poskytovať informácie a rady/pokyny v oblasti prevencie sexuálneho obťažovania a bude zároveň kontaktnou osobou v tejto oblasti
- bude pravidelne prehodnocovať túto stratégiu, aplikované postupy a implementovať zistenia z praxe.

1. Osobná pôsobnosť stratégie

Stratégia sa vzťahuje na všetkých:

- členov SFZ
- zamestnancov a funkcionárov SFZ
- hráčky/hráčov, trénerky/trénerov, športových odborníkov.
- osoby pridružené k SFZ a zúčastňujúce sa na aktivitách a akciách organizovaných SFZ alebo jeho členmi.

2. Vecná pôsobnosť stratégie

Stratégia sa vzťahuje na všetky situácie, ktoré súvisia v výkone predmetu činnosti SFZ vrátane pracovného prostredia, pracovných podujatí, spoločenských podujatí, tréningov, zápasov, organizácie súťaží a výjazdov.

3. Definície obťažovania a sexuálneho obťažovania

3.1. Obťažovanie

Obťažovanie je akákoľvek forma nežiaduceho správania a zvyčajne zahŕňa snahu jednej osoby uplatňovať moc nad druhou. Obťažovanie siaha od miernych prejavov nežiaduceho správania, ako sú gestá alebo poznámky, až po správanie, ktoré môže byť fyzické a násilné. Môže sa začať posmeškami ohľadne napr. oblečenia alebo vzhľadu a vystupňovať sa až po násilie a fyzické napadnutie. Ak sa obťažovanie nechá bez zásahu, môže vytvoriť nepriateľské prostredie, ktoré spôsobuje poníženie, zahanbenie, psychické problémy vrátane zníženia športového alebo pracovného výkonu a nakoniec vyčlenenie dotknutej osoby z prostredia. Okrem toho môže nekontrolované obťažovanie poškodiť povesť jednotlivcov a športovej organizácie.

Za obťažovanie sa nepovažuje:

- vhodný kompliment
- správanie založené na vzájomnej príťažlivosti
- priateľské podpichovanie, ktoré je vzájomne prijateľné.

3.2. Sexuálne obťažovanie

Sexuálne obťažovanie je akékoľvek nežiaduce správanie sexuálnej povahy a môže zahŕňať:

- vyhrážanie sa ublížením s cieľom zabezpečiť spoluprácu pri sexuálnych aktivitách,
- dávanie sľubov za spoluprácu pri sexuálnych aktivitách,
- trestanie za nespuprácu pri sexuálnych aktivitách,
- sexuálne správanie, ktoré môže vytvoriť alebo podporiť zastrašujúce, nepriateľské alebo urážlivé prostredie

- opakované správanie významnej povahy, ktoré má škodlivý účinok na dotknutú osobu.

Sexuálne obťažovanie je správanie voči jednotlivcovi alebo skupine osôb, ktoré zahŕňa sexualizované verbálne, neverbálne alebo fyzické správanie, či už zámerné alebo neúmyselné, legálne alebo protiprávne. Patrí sem sexualizované chovanie, ktoré negatívne ovplyvňuje prežívanie jednotlivca alebo skupiny osôb, ktoré sú ním dotknuté, a to bez ohľadu na to, či ho možno alebo nemožno vnímať ako kladenie podmienok sexuálnej povahy na akýkoľvek aspekt účasti, pracovnej alebo inej činnosti konkrétnej dotknutej osoby.

Pre účely ďalšej úpravy stratégie sa používa pojem obťažovanie, ktorý zahŕňa aj sexuálne obťažovanie.

4. Zodpovednosť SFZ

SFZ nebude akékoľvek obťažovanie tolerovať, je zodpovedný za prijatie všetkých primeraných opatrení na predchádzanie obťažovania v rámci organizácie a zaručuje, že všetky dotknuté strany poznajú túto stratégiu a jednotlivé postupy. SFZ zavedie povinnú časť o stratégii predchádzania obťažovaniu ako súčasť všetkých školení, ktoré bude organizovať v rámci vzdelávania svojich členov. SFZ bude všetky odôvodnené sťažnosti riešiť pomocou zavedených postupov zahŕňajúcich formálne aj neformálne mechanizmy a zabezpečí možnosť anonymného nahlásovania prípadov a ochrany nahlásovateľov.

5. Postup v prípade podozrenia z obťažovania a spôsoby riešenia

Ak je jednotlivec obťažovaný, sú k dispozícii dve konkrétne možnosti prijatia nápravných opatrení - formálne a neformálne. Existujú rôzne stupne oficiálnosti formálneho aj neformálneho prístupu.

5.1. Svojpomoc / konfrontácia

Tento postup je v réžii dotknutej osoby, ktorá upozorní údajného páchatela, že obťažujúce správanie je neprijateľné a musí okamžite prestať. Táto možnosť v prípade akceptácie zo strany údajného páchatela môže priniesť nenápadné a rýchle vyriešenie záležitosti.

Odporúčaný spôsob realizácie:

- vyhľadajte súkromný priestor na oslovenie osoby.
- jasne a zrozumiteľne údajnému páchatelovi oznámte, aké jeho správanie je pre Vás neprijateľné, a požiadať ho, aby s tým prestal.
- v prípade obáv o riešenie situácie osobne upozorníte údajného páchatela písomne prostredníctvom listu/emailu/správy, v ktorom uvediete konkrétne správanie a požiadate ho, aby prestal.

5.2. Neformálne riešenie

Neformálne riešenie situácie obťažovania si vyžaduje pomoc tretej strany. V prípade, že sa dotknutá osoba s páchatelom necíti bezpečne, požiada o pomoc a účasť inú pre dôveryhodnú osobu alebo priamo kontaktnú osobu pre obťažovanie.

Odporúčaný spôsob realizácie:

- Určí sa súkromný priestor na rozhovor so sťažovateľom o incidente a požadovanom riešení
- z v úzkom kruhu sa zrealizuje rozhovor s údajným páchatelom o konkrétnom incidente v prítomnosti sťažovateľa
- ak dôjde k dohode o špecifikách incidentu a navrhovanom riešení, problém sa môže okamžite dôverne vyriešiť so všetkými zúčastnenými stranami.

5.3. Formálne riešenie

Pod formálnym riešením sa rozumie písomná formálna sťažnosť adresovaná kontaktnej osobe pre obťažovanie, v ktorej sa

uvedie čo možno najkonkrétnejšie:

- koho sa sťažnosť týka – označenie sťažovateľa a údajného páchatel'a
- popis skutku/udalosti (vrátane času, dátumu, miesta, čo bolo povedané a/alebo urobené, ako často to bolo povedané a/alebo urobené, časový priebeh deja, ak ide o trvalé alebo opakované incidenty)
- ako reagoval údajný páchatel' pri odmietnutí jeho návrhov/správania a v prípade osobnej alebo písomnej konfrontácie
- popis dopadov nevhodného správania na sťažovateľa
- svedkovia správania (ak sú k dispozícii)
- želaný výsledok sťažnosti
- dôvod(-y) oneskoreného podania sťažnosti, ak od incidentu uplynulo viac ako 6 mesiacov
- žiadosť o zachovanie dôvernosti.

Postup pri podávaní sťažnosti na sexuálne obťažovanie

Medzi základné zásady prejednávania sťažnosti na sexuálne obťažovanie patrí:

- záruka, že sťažnosti budú riešené dôverne, rýchlo a taktne
- vyškolený a osobitne vyčlenený personál (kontaktná osoba pre sexuálne obťažovanie)
- vedenia záznamov a dokumentácia incidentov
- mechanizmus odvolania údajného páchatel'a
- súlad s už existujúcimi postupmi (napr. disciplinárne konanie, Etický kódex)
- prístup k disciplinárnym opatreniam, ak je to potrebné.

Kontaktná osoba pre obťažovanie

Pozícia kontaktnej osoby pre obťažovanie musí byť vždy obsadená. V prípade rovnakej kvalifikácie, skúseností a odbornej spôsobilosti sa uprednostní osoba ženského pohlavia. Kontaktné údaje na túto osobu sú zverejnené na webovej stránke SFZ a je možné ju kontaktovať telefonicky na telefónnom čísle **+421 907 90 50 50** alebo na osobitne zriadenej emailovej adrese **bezpecnyfutbal@futbalsfz.sk**.

Úloha kontaktnej osoby pre obťažovanie:

- poskytovať informácie a poradenstvo v otázke politiky prevencie sexuálneho obťažovania
- poskytovať podporu osobám so sťažnosťami na sexuálne obťažovanie počas vyšetrovania
- poskytovať pomoc osobám pri neformálnom riešení sťažnosti na sexuálne obťažovanie
- prijímanie formálnych sťažností
- zabezpečenie, aby boli sťažnosti rýchlo, spravodlivo a primerane prešetrené a v prípade potreby postúpené disciplinárnu komisiu.

Postup po prijatí formálnej žiadosti

Po prijatí sťažnosti sa KO urýchlene stretne so sťažovateľom, aby s ním prediskutovala podrobnosti sťažnosti a informovala ho o postupe formálneho vyšetrovania. Ak sa sťažovateľ rozhodne nepokračovať, môže tak urobiť počas tohto stretnutia, na čo ho KO výslovne upozorní. Riešenie formálnej sťažnosti sa po vyčerpaní neformálnych prostriedkov zabezpečí cez vyšetrenie sťažnosti internou alebo externou osobou s príslušnou kompetenciou.

Osoba s príslušnou kompetenciou by mala individuálne vypočuť:

- sťažovateľa
- údajného páchatela
- svedkov, ktorí sú ochotní poskytnúť informácie.

Sťažovateľ a údajný páchatel majú právo na prítomnosť podpornej osoby alebo poradcu počas tohto procesu. Sťažovateľ, údajný páchatel a svedkovia musia byť poučení o povinnosti zachovávať mlčanlivosť. Údajný páchatel bude po ukončení všetkých ostatných rozhovorov opätovne vypočutý, aby mal možnosť reagovať na zhromaždené a predložené informácie.

Údajný páchatel musí mať v rámci vyšetrenia možnosť:

- pochopiť, že prebieha nestranné vyšetrovanie a obe strany majú právo byť vypočuté a údajný páchatel má právo na konečné slovo v reakcii na predložené dôkazy
- dostať úplné informácie o sťažnosti - o sťažovateľovi a svedkoch, ak to nie je vzhľadom na závažnosť prípadu nevhodné s tým, že v prípade pochybností sa uprednostní ochrana nahlasovateľa a svedkov.
- reagovať na sťažnosť a poskytnúť podrobnosti o svojej strane, aby bolo možné včas reagovať.

Osoba s príslušnou kompetenciou vypracuje na záver vecnú správu s použitím zásady rovnosti a bezúhonnosti všetkých účastníkov a predloží ju generálnemu sekretárovi SFZ do siedmych dní odo dňa jej vypracovania.

Správa musí obsahovať tieto údaje:

- zdroj sťažnosti
- odpoveď údajného páchatela na obvinenie
- súhrn informácií získaných od svedkov
- zdôvodnenie uprednostňovaného zdroja dôkazov
- podrobnosti o vyšetrovaní
- odporúčanie na vyriešenie sťažnosti (napr. v prípade pracovno-právneho pomeru údajného páchatela upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny a podobne)
- v prípade, že existuje dôvodné podozrenie zo spáchania prečinu/trestného činu, osoba s príslušnou kompetenciou na uvedené upozorní spolu s možnou klasifikáciou skutku podľa trestno-právnych predpisov.

Prijatie opatrení/rozhodnutia

Generálny sekretár SFZ po preštudovaní správy od osoby s príslušnou kompetenciou schváli/neschváli postup navrhovaný osobou s príslušnou kompetenciou a o správe a navrhovaných opatreniach informuje prezidenta SFZ, ktorý sa k navrhovanému postupu vyjadrí.

V závislosti od navrhovaných opatrení môže dôjsť napríklad:

- k dohode údajného páchatela a sťažovateľa ohľadom formy (ústne alebo písomne) a obsahu ospravedlnenia
- k preradeniu zamestnanca/sťažovateľa na výkon inej práce
- k upozorneniu na porušenie pracovnej disciplíny

- k okamžitému ukončeniu pracovného pomeru z dôvodu hrubého porušenia pracovnej disciplíny
- k postúpeniu veci na disciplinárnu komisiu SFZ.

Táto stratégia bola schválená VV SFZ dňa 4. júna 2024.